

Авторларға арналған нұсқаулық

Біз сізді журналымыздың авторлары қатарында көргенімізге қуаныштымыз. Мақаланы жариялау үдерісінің барынша оңтайлы өтуі үшін, қолжазбаларды ұсыну және рәсімдеу жөніндегі негізгі нұсқаулармен танысып шығуыңызды сұраймыз.

1. Жарияланым кестесі және мақалаларды ұсыну

Біздің журнал жылына 2 рет шығады. Мақалаларды қабылдау 1 мамырға дейін (1-нөмірге) және 1 қарашаға дейін (2-нөмірге) жүзеге асырылады. Журналдың шығу кестесі бас редактордың шешімімен өзгертілуі мүмкін, бірақ жылына 2 шығарылымнан кем болмауы тиіс.

Дайын қолжазбаларды келесі электрондық поштаға жолдау қажет: ppn.journal@gmail.com

Хатқа келесі файлдарды тіркеу қажет:

- Қолжазба мәтіні (.doc немесе .docx форматында).
- Мекеменің ресми бланкісіндегі ілеспе хат.
- Барлық қосалқы авторлар қол қойған авторлардың келісім формасы (PDF форматындағы сканерленген көшірме).

Қарастыруға мәтіннің бірегейлігі 80%-дан кем болмайтын жұмыстар қабылданады. Автор мақаланың түпнұсқа екеніне, яғни бұрын басқа дереккөзде осы немесе ұқсас түрде жарияланбағанына кепілдік беруі керек. Атап айтқанда, жарияланған мақалалардың басқа тілдерге аудармалары қабылданбайды. Көрсетілген талаптарға сәйкес келмейтін қолжазбалар қарастырылмайды. Редакция авторлардан қолжазбаларды дайындау, рецензиялау және жариялау үшін ақы алмайды.

2. Рецензиялау үрдісі

Келіп түскен барлық қолжазбалар рецензиялау үдерісінен өтеді. Біз қосарланған жасырын рецензиялау үлгісін қолданамыз: автор мен рецензенттің тұлғалары бір-біріне белгісіз болып қалады, бұл бағалаудың барынша объективтілігін қамтамасыз етеді. Статистикалық талдауы бар мақалалар қосымша статистика бойынша рецензентке жіберіледі.

Егер рецензенттерде ескертулер туындаса, қолжазба авторға пысықтауға қайтарылады. Редакция есептеулерді тексеру үшін бастапқы деректерді сұратуға және мақаланың мәнін бұзбайтын стилистикалық түзетулер енгізуге құқылы.

3. Қолжазбаны рәсімдеуге қойылатын талаптар

Жалпы параметрлер:

- Форматы: Microsoft Word (.doc немесе .docx файлы).
- Тілі: қазақ, орыс немесе ағылшын тілдері.
- Қаріп: Times New Roman, 14 кегль.
- Жоларалық интервал: 1,5.
- Жиектері: барлық жағынан 2 см.
- Азат жол: 1,25 см.
- Нөмірлеу: Титул парағынан бастап беттерді тұтас нөмірлеу міндетті.

Көлемі мен құрылымы:

- Түпнұсқа мақала: түпнұсқа зерттеу нәтижелерімен 20 беттен аспауы тиіс.
- Әдеби шолу: 30 беттен аспауы тиіс.
- Клиникалық жағдайды сипаттау: 10 беттен аспауы тиіс.
- Әдебиеттер тізімі: 10–40 дереккөз.

- Түпнұсқа мақаланың құрылымы келесі бөлімдерді қамтуы керек: Атауы, Авторлар туралы мәліметтер, Аннотация, Түйін сөздер, Кіріспе, Материалдар мен әдістер, Нәтижелер, Талқылау, Қорытынды, Қаржыландыру (бар болса), Әдебиеттер тізімі.

Кестелер мен суреттер: Иллюстрациялық материал мәтінде алғаш рет аталғаннан кейін бірден орналастырылады. Кестелер мен суреттер (иллюстрациялар, графиктер, фотосуреттер), сондай-ақ олардың жазбалары негізгі мәтінмен бір файлда жіберіледі және мәтіннің ішінде, сондай-ақ мақаланың соңында жеке беттерде орналастырылады. Түпнұсқа мақалалардағы кестелер мен суреттердің жалпы саны әдетте 5-тен аспауы керек.

4. Мақаланың мазмұнына қойылатын талаптар

Титул парағы

Бірінші бетте келесіні көрсету қажет:

- Мақала атауы (қалың қаріппен): қысқа (180 таңбаға дейін), бірақ ақпаратты. Сұраулы тұжырымдамалар мен аббревиатуралардан аулақ болыңыз.
- Әр автордың аты-жөні, тегі.
- Авторлар қатысты мекемелердің толық атауы. Автордың мекемемен байланысы үстіңгі индексмен көрсетіледі (мысалы, Иванов С.В.¹).
- Хат алмасу үшін автордың деректері: толық аты-жөні, мекенжайы, телефоны және e-mail.

Аннотация және түйін сөздер

Екінші бетте қазақ/орыс және ағылшын тілдерінде аннотация (300 сөзге дейін) және түйін сөздер орналастырылады.

Аннотация құрылымдалған болуы және келесі бөлімдерді қамтуы тиіс: «Кіріспе», «Мақсаты», «Әдістері», «Нәтижелері», «Қорытындылар». Аннотацияның астында 3-тен 6-ға дейін түйін сөз көрсетіңіз, MeSH (Medical Subject Headings) жүйесіндегі терминологияны қолданған жөн.

Мақаланың негізгі бөлімдері

- **Кіріспе:** мәселенің өзектілігін нақты белгілеңіз, негізгі алдыңғы жұмыстарға қысқаша шолу жасаңыз және зерттеуіңіздің мақсаты мен міндеттерін тұжырымдаңыз.
- **Материалдар мен әдістер:** оқырман оның дұрыстығын бағалап, зерттеуді қайталай алуы үшін әдістемені егжей-тегжейлі сипаттаңыз. Міндетті түрде көрсетіңіз:
 1. Зерттеу түрі (мысалы, обсервациялық, эксперименталдық, көлденен).
 2. Қатысушыларды іріктеу критерийлері және іріктемені қалыптастыру тәсілі.
 3. Құрал-жабдықтар мен препараттарды (бар болса) көрсете отырып, өлшеу және деректер жинау әдістемелері.
 4. Деректерді статистикалық өңдеу әдістері. Бұл тармақ ерекше назар аударуды қажет етеді. Қолданылған барлық статистикалық критерийлерді, бағдарламаларды (нұсқасын көрсете отырып) егжей-тегжейлі сипаттап, олардың қолданылуын негіздеу қажет. «Өңдеу жалпы қабылданған әдістермен жүргізілді» сияқты тұжырымдарға жол берілмейді.
 5. Этикалық қағидаттар. Зерттеудің этикалық стандарттарға (мысалы, Хельсинки декларациясына) және зертханалық жануарлармен жұмыс істеу қағидаттарына сәйкестігін көрсетіңіз. Пациенттердің тегі мен аты-жөнін, ауру тарихының

нөмірлерін, әсіресе мақала иллюстрациялармен немесе фотосуреттермен сүйемелденсе, атауға болмайды.

- **Нәтижелер:** Бұл бөлім тек зерттеудің негізгі нәтижелерін ұсынуға арналған. Осы зерттеу барысында алынған нәтижелер басқа авторлардың ұқсас зерттеулерінің нәтижелерімен салыстырылмайды және талқыланбайды. Тек негізгі нәтижелерді логикалық ретпен (мәтін, кестелер, суреттер) талқылаусыз ұсыныңыз. Деректерді қайталамаңыз. « $p < 0,05$ » деп емес, p -ның нақты мәндерін келтіріңіз (мысалы, $p = 0,041$). Статистикалық маңыздылық әрдайым клиникалық маңыздылықпен немесе сенімділікпен бірдей емес екенін есте сақтаңыз. СИ (SI) бірліктер жүйесін қолданыңыз.
- **Талқылау:** Негізгі қорытындылардың қысқаша мазмұнынан бастаңыз. Зерттеудің күшті және әлсіз жақтарын талдаңыз, өз нәтижелеріңізді басқа авторлардың деректерімен салыстырыңыз, айырмашылықтарды түсіндіріңіз және алынған деректердің практикалық қолданылуын талқылаңыз.
- **Қорытынды:** Сіз алған нәтижелерге негізделген және зерттеу мақсаттарына сәйкес келетін қорытындыларды тұжырымдаңыз.
- **Мүдделер қақтығысы және қаржыландыру туралы декларация.**

5. Әдебиеттер тізімін рәсімдеу

5.1 Жалпы ережелер

Дәйексөздердің біркелкілігі мен дәлдігін қамтамасыз ету үшін авторлардан төменде баяндалған ережелерді қатаң сақтауды сұраймыз. Авторлардан оны дұрыс құрастыруға ерекше назар аударуды өтінеміз, себебі ұсынылған деректердің дәлдігі үшін жауапкершілік толығымен авторларға жүктеледі.

Мәтіндегі дәйексөз: Мақала мәтіндегі дереккөздерге сілтемелер тік жақша ішінде араб цифрларымен көрсетіледі, мысалы: [1], [2, 7], [10-15].

Дереккөздердің реті: Әдебиеттер тізіміндегі нөмірлеу мәтіндегі жұмыстардың аталу ретіне сәйкес келуі керек.

Дереккөздер саны: 10-нан 40-қа дейін.

Шетелдік авторлар: Шетелдік авторлардың тегі мен аты-жөнінің бірінші әріптері түпнұсқа транскрипциясында (латын әліпбиінде) беріледі.

Жол берілмейтін дереккөздер: баяндама тезистеріне, газет жарияланымдарына, жарияланбаған деректерге және жеке хабарламаларға сілтеме жасаудан аулақ болыңыз.

Авторларды көрсету: Авторлар тегі мен аты-жөнінің бірінші әріптерімен көрсетіледі.

- Егер авторлар төртеу немесе одан аз болса, барлығы аталады.
- Егер авторлар бесеу немесе одан көп болса, алғашқы төртеуі көрсетіліп, содан кейін «және т.б.» (кириллицадағы дереккөздер үшін) немесе «et al.» (ағылшын тілді дереккөздер үшін) қосылады.

5.2 Әртүрлі дереккөз түрлеріне қойылатын талаптар

Журнал мақалаларына сілтемелер

Сілтеме мыналарды қамтуы керек:

- Авторлар
- Мақала атауы
- Журналдың қысқартылған атауы

- Жылы, том/нөмірі
- Бірінші және соңғы беттері
- DOI нөмірі

Кітаптарға сілтемелер

Кітапқа немесе оның тарауына сілтеме мыналарды қамтуы керек:

- Авторлар немесе редакторлар
- Кітаптың атауы және басылым нөмірі
- Қаласы және баспаның атауы
- Жарияланған жылы
- Дәйексөз келтірілген бөлімнің бірінші және соңғы беттері

Мысалы:

Журналға сілтемелер:

1. Абдилова ГБ, Нурахова АД, Маймакова АМ және т.б. В вирустық гепатитінің серологиялық диагнозының маркерлері // Қазақстан хирургиясының хабаршысы журналы. – 2017. –(50) - №1. – Б. 5-9.
- 2.. Solak Y., Yilmaz M. I., Saglam M., et al. Mean corpuscular volume is associated with endothelial dysfunction and predicts composite cardiovascular events in patients with chronic kidney disease // Nephrology (Carlton). – 2013. – Vol. 18. – N.11. – P. 728-735.

Кітапқа сілтеме

1. Handbook of Kidney Transplantation // Danovitch GM. ed. Little, own and Company (Inc.). Boston. 1996. – P. 323-328
2. Клиникалық зерттеулерде статистикалық әдістерді қолданудың негізгі принциптері // Лапач СН, Чубенко АВ, Бабич ДС. Морион. Киев. 2002. –Б. 125-160.

Кітап тарауларына сілтемелер:

1. Novick A.C. Alternative bypass techniques in renal revascularization // In: Renal Vascular Disease / Novick A.C., Scoblle J., Hamilton G. eds. W.B. Sanders. London. 1995. –P. 497-509
2. Davison AM, Cameron JS, Grunfeld JP, Kerr DNS, Ritz E, Winerals CG. Mesangiocapillary glomerulonephritis // In: Oxford Textbook of Clinical Nephrology / Williams G, ed. Oxford University Press. New York. 1998. –P. 591-613

Барлық сұрақтар бойынша келесі электрондық мекенжайға хабарласуға болады:
ppn.journal@gmail.com